

DELA VSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 169.

V Mariboru, sobota 11. decembra 1926.

Leto I.

Program SSJ v Sloveniji za oblastne samouprave.

i) Koncem srednjega veka je izvršila fevdalna gospoda velik rop na ljudskem premoženju s tem, da je prevzela do tedaj v skupni posesti se nahajajoče gozdove v svojo lastnino. Lep del teh je še danes v lasti veleposestev, del pa je prevzela država. Gosposka država se nahaja v pogledu lastnine napram ljudski zajednici v podobnem razmerju, kot se je nahajal fevdalni gospod napram svojemu kmetu. Poleg tega napravlja birokratična uprava gozdov iluzorno njih gospodarsko izkoriščanje v prid splošnosti. Zato se ne more smatrati, da je oropana lastnina vrnjena ljudstvu, ako jo je prevzela v svojo upravo današnja država. Ljudsko zajednico predstavlja danes samouprava. Težiti je, da se vsa gozdna posest vrne ljudstvu na ta način, da se tako gozdovi, veleposesti, cerkvene posesti, kakor države prevedejo v lastnino oblastnih, srezkih in občinskih samouprav in tako v korist na ozemlju živečega ljudstva samega in po njem izkoriščajo.

VII.

O obrtno-industrijskem delavstvu.

SSJ povdarja stremjenja, da se, v kolikor bo v oblastni samoupravi kot upravni in produktivni edinci podana možnost, uveljavljajo njene znane zahteve glede varstva obrtno-industrijskega delavstva. Bolj kot za postavljane norm, bo dana v teh korporacijah možnost za praktično izvedbo socialnih zahtev. Zato na tem mestu povdarjamo svoje zahteve zaradi ohranitve osemurnega delovnika, prepovedi dela za otroke pod 14. letom, prepovedi nočnega dela za ženske in mladoletne delavce pod 20. letom, glede izplačila mezd edinole v denarju, glede obveze pohajanja vajencev v obrtno-nadaljevalne šole na račun delovnega časa, glede uvedbe delavskih zbornic, delavskih posredovalnic, delavskih inšpekcij, materinskega varstva, izvedbe delavskega zavarovanja v slučajih bolezni, starosti, onemoglosti in brezposelnosti na način, predvidenem v pogl. IV. toč. d., spoštovanje prava delavcev na koalicijsko inšpekcijo, kontrolo delavstva glede produkcije same v industrijskih podjetjih.

Že celo stoletje stara zahteva delavstva je po pravici do dela. Za njo je krvavelo delavstvo na barikadah, postavljajoč buržuazijo v njeno moč. Za vse izsiljene žrtve velike vojne je pričakovalo delavstvo kot edino nagrado, brezpogojno priznanje pravice do dela. Ka-

kor pa je bilo delavstvo ogoljufano za svoje sodelovanje v meščanski revoluciji, tako je tudi zadnja kri bila žrtvovana zaman. Nikdar pa se delavstvo svoji pravici ne more odreči. Tudi v samoupravi bo SSJ dosledno zastopala pravico delavstva do dela, predvsem jo skušala privesti v prakso.

Druga osnovna zahteva delavstva pa je **pravica do človeka vrednega bivališča**. Dolžnost samouprav je, da praktično sodelujejo pri reševanju stanovanjskega problema in dolžnost SSJ je, da v tem pogledu uveljavi svojo iniciativo.

VIII.

O zemljiškem delavstvu.

Ako je položaj obrtno-industrijskega delavstva nezadovoljiv, pa je položaj kmečkega delavstva obupen. Revolucija sredi preteklega stoletja, ki je kmeta odrešila odvisnosti vezi, je kmečkega delavca pustila v odvisnosti. Obup kmečkega delavstva se izraža v njegovem begu z zemlje, v njegovi težnji po mestih in po zaposlitvi v industriji. S tem se jemlje poljedelski proizvodnji delovna moč in se slabi njena produktivnost, a mesta se prenapolnjujejo, ustvarja se brezposelna armada, ki vpliva depresivno na delavske meze in ustvarja stanovanjske krize.

Kmečkega delavca je izenačiti z obrtno-industrijskim. V to svrhu ga je predvsem osvoboditi vezi, v katerih ga drže patriarhalni odnosi v naradni proizvodnji. To bo v prvi vrsti povzročila opustitev naradne proizvodnje, kakor je to razloženo v poglavju III., ožir. VI.

Pravni odnosi kmečkega delavstva danes niti približno niso enaki onemu obrtno-industrijskega delavstva. Dokaz temu je dejstvo, da v naši državi kmetijsko delavstvo ne uživa **koalicijske pravice**. Ravno tako se zakon o zaščiti dela in o delavskem zavarovanju ne nanaša na kmečko delavstvo. To je pri nas izročeno brezobzirno izkoriščanje delodajalca, dokler je za izkoriščanje sposobno; je pa izročeno brezsrčno bedi, kadar je ta sposobnost izčrpana.

Zato je težiti za uvedbo varstva pravic poljedelskega in gozdnega delavstva. Borbo za varstveno zakonodajo kmečkega in gozdnega delavstva naj bi prevzela samouprava. Četudi nima zakonodajne moči, pa ima moč iniciative, ki jo po čl. 2. toč. 10., 11., 14. in 16. zak. o oblastnih samoupravah lahko blagotno izrablji.

Zahtevamo, da se zakona o zaščiti delavcev in o delavskem zavarovanju, izboljšana v smislu zahtev SSJ, razširita na kmečko delavstvo. Zahtevamo popolno koalicijsko svobodo za to delavstvo.

V zraku visi danes usoda državnih posredovalnic za delo in samouprave čaka naloga, da dajo tem institucijam življenje. Njih bo organizirati tako, da bodo v njih delavci in delodajalci imeli svoje zastopstvo. Tem je pridružiti kmečke in gozdne delavce in ustanoviti pri posredovalnicah posebne poljedelske odseke.

Za poljedelsko in gozdno delavstvo je uvesti kolektivno delovno pogodbo in dosledno s tem kolektivno delavsko zastopstvo. Zakon o delavskih zaupnikih in delavskih zbornicah je razširiti na kmečko in gozdno delavstvo in je ustanoviti pri

delavskih zbornicah posebne agrarne odseke.

Težiti je za zakonito ureditev delovnega časa v kmečkih in gozdnih obratih. Pri tem naj velja načelo, da letno povprečje ne presega osemurnega delovnika. Zajedno je urediti tudi nedeljski počitek. Prekoračenje določenega delovnega časa je dopustno samo ob izjemnih slučajih (košnja, žetev, nevarnost pri živini), kateri čas pa je posebej urediti. Urediti bo vprašanje delavskih dopustov.

Stremeti je za zakonitim varstvom v poljedelstvu zaposlenih žensk, posebno v slučaju nosečnosti, poroda, dojenja. Ravnotako je stremeti za varstvom otroškega in mladostnega dela.

Težiti je, da se inšpekcija dela razširi tudi na poljedelske in gozdne obrate. (Konec.)

Jugoslavija in Rusija.

Jugoslovanske vlade niso doslej nikakor hotele priznati sovjetske Rusije. Kot strogo nacionalne in patriotske slovanske vlade so se raje družile s fašistično Italijo, kakor pa z ljudsko Rusijo. Sicer je Rusija za Srbijo in Jugoslavijo žrtvovala takorekoč samo sebe v krvavih vojnah — pa kaj hvaležnost in slovanska vzajemnost in vse take in podobne čednosti, ki so le za buržuazne volilne shode!

Današnja Rusija ni več prejšnja reakcionarna, caristična Rusija; današnja Rusija ni več včerajšnja Rusija, za tako Rusijo pa naša patriotska in vseslovanska buržuazija ne mara, kajti lastni žep in razredni privilegiji so vendar za njo mnogo višji in svetlejši kot narodni in plebanski ideali. V tem slučaju ji je sedanja reakcionarna Italija pač mnogo bližja in ljubša. No, pa je Italija, poslužujoč se onih odkritih, čistih in iskrenih metod, ki od nek-

daj odlikujejo buržuazno diplomacijo, podvrgla kratkoma svoji premoči nesrečno Albanijo Beg Zoge, katerega smo v kritičnih dneh podpirali in reševali. Zato pa vlada sedaj v našem političnem svetu veliko razočaranje in še večje razburjenje in gospodje si belijo glave, kako parirati italijanski afront in prepričati še hujše komplikacije na Balkanu.

Pa so se končno spomnili, da je Rusija tukaj in da bi sporazum z Rusijo lahko močno odtehtal italijanski minus ...

Zato se sedaj bolj in bolj govori in piše o potrebi sporazuma z Rusijo, ko je pa naše delavstvo pred leti tirjalo priznanje Rusije in sporazum z Rusijo, je bila ta njegova zahteva v očeh naše buržuazije skrajno veleizdajniška!

Modra in dalekovidna je politika naših vlad ...

Pridno na delo!

Strankini odbori so volilno pripravljalo delo v glavnem že dovršili, sedaj treba z vso silo in v velikem stilu na delo, na delo ne samo v odborih in med našimi pristaši, na delo zlasti med širokimi ljudskimi masami, v tovarnah in delavnicah ter med kmečkim proletariatom na vaseh. **Slovensko razredno zavedno ljudstvo bo pri teh volitvah nastopilo skupno in enotno, prvič po tolikih letih hudih notranjih borb bomo imeli na voliščih eno samo delavsko volilno skrinjico.** Že to je velika pridobitev teh volitev, sedaj treba samo še izpričati s številom glasov, ki bodo oddani našim delavskim kan-

didatom, da smo res močni, da smo res sila, s katero mora vladajoča buržuazija računati.

Zato: Hitro na delo, posamezni odbori, zaupniki in sploh vsi zavedni delavci morajo energično poseči v to volilno borbo, pokazati, da nas reakcija ni strla in da smo vzlic vsemu še vedno aktivni in nepokolebljivi.

Vsi na delo, vsi v boj za zmago skupne delavske liste pri oblastnih volitvah!

Združeno, razredno zavedno delavstvo mora zmagati! Živela delavska enotnost!

Vladne šale.

Ninčič je demisijoniral, demisijoniral je tudi Uzunović — no, pa se je to splošno demisijoniranje kmalu izpreverilo v slabo inscenirano komedijo, katere epilog naj bi bil podoben prologu: Uzunović naj bi ostal preko vseh kriz in vseh demisij večni predsednik vlade, čeprav ne živi zaupanja niti v parlamentu, niti v narodu. Ninčič je sicer odpadel definitivno iz vsake kombinacije, Uzunoviću so pa poverili mandat, da sestavi novo vlado s pomočjo Davidovičevih demokratov in Spa-

hovich muslimanov. Tako se je tudi ta najnovejša Uzunovičeva demisija izpremenila v precej čedno komedijo. Vlada je v krizi že sedaj, ko jo komaj sestavlja, kajti najmočnejša stranka, radikalna stranka, ne soglašja prav nič s politiko Uzunoviča; njen šef, Pašić, že kar odkrito priznava, da radikalni parlamentarni klub ne stoji za Uzunovičem, da ga le trpi, da pa nima prav nobenega namena, ga še dolgo držati!

Pašić s to rešitvijo nikakor ne soglašja, ne soglašajo z njo niti osta-

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobliva se v vsej

dobro asortiranih

kolonialnih trgovinah.

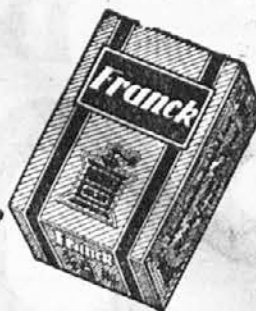

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

le pomembnejše politične stranke v državi, kakor n. pr. radičevci, slov. klerikalci in sam. demokrati. Vprašati se moramo tedaj, kako, da se je spet poveril mandat za sestavo nove vlade baš Uzunoviću, zakaj se ni prej vprašalo, kako menijo šefi strank, Pašić, Korošec itd.? Da bi se bilo že pri zadnjih avdijencah govorilo o demisiji, ki jo takrat še ni bilo, se nam ne zdi verjetno. Kako torej, da se rešuje vladna kriza na način, ki ne odgovarja dosedanjim običajem? Ali ni že sedaj vsakomur jasno, da bo nova Uzunovičeva ali podobna vlada za delo nesposobna, da se bomo v tem slučaju spet mesece in mesece igrali za vladno, podajali izjave in protiizjave, izpitivali in razjašnjevali položaj, delali pa nič?

Skoro nepojmljivo se nam zdi, da se v dobi vsesplošne krize, strašnega gospodarskega propadanja še vedno le spletari in ugiba, mesto da bi se začelo resno in naglo delati na sanaciji naših notranjih in zunanjih neznosnih prilik. Pravijo, da je tipično za sisteme, ki so obsojeni propasti, da ne vidijo nevarnosti, da silijo slepo po stari poti v smrt. Način, kakor se rešuje ta najnovejša vladna kriza, nas uverjava, da smo v naši državi še zelo daleč od količkaj normalnih razmer, da padamo nasprotno z vsakim dnem globlje in globlje.

Madžarske volitve.

Državnozbornske volitve v Madžarski so se izvršile natančno tako, kakor so poznavalci madžarskih razmer predvidevali. Teror in sleparija sta vodila te volitve — in rezultat je natančno tak, kakor je Bethlen hotel. Precejšen kup Horthyjevih pandurjev je bilo izvoljenih, še predno so bile volitve, ker se sploh ni priznalo nobene druge opozicijske kandidatne liste. Vse drugo se je opravilo na dan samih volitev, ko se je nezanesljive volilce ali po-

zaprlo ali jim pa kakorkoli onemogočilo volilni akt. Da se je tudi streljalo na ljudi, jih nekaj ubilo in še več ranilo — to spada k stvari sami.

Tako se je zgodilo, da je Bethlenova vlada sijajno zmagala, opozicija pa propadla. — Bethlen pravi sedaj: »Vox populi, vox dei!«

Svet četvorice.

Briand, Chamberlain, Stresemann, in moral bi biti tudi Mussolini, se bodo sestali k posebnem razgovoru, na katerem bodo »uredili« višega mednarodna vprašanja in utrdili mednarodni mir. Ta razgovor se vrši z ozirom na ženevsko zasedanje Društva narodov, in če pojde vse prav, se bo zasedanje vršilo tako, kakor bo ta »svet četvorice« hotel. Zakaj, demokratični čut Evrope je tako velik, da ne dovoli, da bi o usodi narodov in držav odločevali le posamezniki kot zaupniki peščice denarnih in političnih mogočnikov, ne kot zastopniki narodne večine. Zato bomo o delu četvorice vse izvedeli iz komunikacije, v katerem se bo podčrtavala soglasnost držav — delalo pa tako, kakor to odgovarja interesom vsake posamezne države.

Svet četvorice že ve, kaj dela.

Narodi naj pa medtem pridno delajo in ustvarjajo, in naj bodo, če bo treba, vedno pripravljeni, utrditi »mir«, za katerega se »svet četvorice« tako trudi, tudi z orožjem v roki...

Nikola Pašić umrl.

Iz Beograda poročajo, da je bivši dolgoletni ministrski predsednik Nikola Pašić danes ob 9. uri umrl. Star je bil 81 let.

Ob Lukežem bil je hlad,
star kmetič bi ogrel se rad,
spoznal me je in z živčkom mi vihti:
Tja greva, kjer se »BUDDHA« čaj dobi!

Dnevne novice.

Boj za vlado. V Beogradu, kjer imajo večne vladne krize se vrši ljut boj med radikali na eni in zaupniki več ali manj dvora na drugi strani. Proti bivšemu ministrskemu predsedniku Uzunoviću se vrši borba, zlasti zaradi tega, ker hoče Uzunović izvesti koncentracijo političnih strank in nekako koalicijsko vlado, v kateri bi bili tudi slovenski klerikalci in Davidovičevci. Ni pa gotovo, ali zmaga ta tendenca, ali pa zmaga Pašić, ki je očitno vnet za radikalski režim, in za vse drugačno rešitev. Vladne krize v naši državi so res specialiteta, ki nastaja na političnem sorazmerju strank, zlasti pa z ozirom na kompaktnost radikalne stranke, ki ne pozna razen svojih, nobenih drugih interesov.

Načelna volilna borba. Naše buržuazne stranke si ne morejo več niti zamisliti volilne borbe na osnovi načel in programov. Komaj je vlada razpisala oblastne volitve, pa so že začele naše čedne in poštene meščanske stranke stikati za korupcijskimi aferami in sleparijami. Sedaj je na vrsti Radičev »Dom«, ki očita Svetozarju Pribičeviću korupcijo in premleva v zvezi s tem še enkrat kupčije in polome pokojne »Slavenske banke«. Tudi dr. Žerjava in slov. demokrate omenja — in to je že več kot zadosti, za naše klerikalce, ki bodo sedaj pridno gloдали to kost do konca volilne borbe. Na drugi strani pa očitajo demokrati tudi Radičevim poslancem in podsekretarjem korupcijo in so v to svrhu tudi že predložili parlamentu posebno ostro resolucijo. Sedaj čakamo samo še, da se kje oglasi klerikalne izvoznice — pa bodo volilne parole naših ljubih buržuaznih strank dodobra znane in razglašene in volilna borba bo uplivala v vsakem oziru silno izobraževalno in bodreče na mili naš narod.

Volilno gibanje v ljubljanski oblasti. Delavske grupe v ljubljanski oblasti so se glede kandidatur po posa-

meznih okrajih takorekoč sporazumele. Zaupnike naprošamo zaradi tega, da na svojih konferencah z vso lojalnostjo podpirajo skupen nastop tako pošteno in lojalno, kakor zna naša socialistična stranka povsod.

Za svobodo shajanja. V zadnjem času so začele naše oblasti močno omejevat tudi zborovalno svobodo. V Banatu in v drugih krajih, zlasti na jugu države, se našim sodrugom dosledno zabranjuje shodi in celo končno predavanja o Haecklu. Nekeč so naši meščanski čuvarji državne oblasti zagovarjali zakon o zaščiti države z nevarnostjo, ki jim preti iz boljševiške Rusije, kako pa naj zagovarjajo danes to reakcionarno postopanje oblasti proti delavskim kulturnim društvom in proti zborovalni svobodi sploh? Te shode in sestanke sklicuje naša socialistična stranka, pa je menda našim oblastim tudi naša stranka že postala boljševiško nevarna.

Volilno gibanje združenega odbora se v ljubljanski oblasti razvija povsem normalno. Srezi pridno prirejajo konference, ki bodo nedvomno dovedle do skupnega nastopa vseh delavskih razrednih socialističnih skupin. Stvar je dozorela tako daleč, da so celo zaupniki Bernotove skupine, ki še v tem trenutku skuša oblatiti namen, določno za naše stališče, ker se pač zavedajo, da le združeno delavstvo kaj velja. Te volitve nam bodo jasno pokazale, da je igračka nje z delavskimi zaupniki delavstvu že preveč. V tem pogledu bodo torej te volitve močan protest proti vsem tistim »inteligentom«, ki delavsko gibanje na take grde načine ovirajo.

Drakonska obsodba. Beograjsko prvostopno sodišče je obsodilo znanega komunističnega organizatorja in novinarja, bivšega nar. poslanca, Kostjo Novakovića po zakonu o zaščiti države na pet let zapor! Vsa Novakovičeva krivda obstoji v tem, da so našli pri njem neke letake in okrož-

ZVITKE (ROLE)

za računske stroje, ček in kontrolne za blagajne vseh sistemov, dobite v vsaki količini vedno in po konkurenčnih cenah samo pri

LUD. BARAGA, LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 6/I. -- TELEFON ŠTEV. 980.

Jack London:

Železna peta.

(Socijalni roman. Prevel I. V.)

(Dalje.)

Ali na vsak način je bežalo ljudstvo skozi neko prečno ulico, po drugi ulici dol in tako pribežalo na jug k veliki delavski četrti nazaj.

Tisti čas sva poskušala z Garthwaitom priti k zapadu iz okrožja uličnih bojov. Ali prišla sva še le prav v sredo med nje. Ko sva prišla na ogle, sva videla rjovečo drhal drveti proti nama. Garthwaite me zgrabi za ramo in ravno sva hotela zbežati, kar me je iztrgal izpod koles polducata avtomobilov, ki so drveli, oboroženi s strojnimi, proti ljudstvu. Za avtomobili so šli vojaki z repetirkami. Ko so zavzeli svoja mesta, jih je naskočila drhal in zdelo se je, da jih premaga, predno zamorejo streljati.

Tuintam je sprožil ta ali oni vojak puško. Ali posamezni strel niso na drhal naredili nobenega vtisa. Zverinsko divjaje so se rjoveče bližali. Zdelo se je, da se strojnice ne morejo postaviti. Avtomobili, na katere so bile pritrjene, so zaprli cesto, in vojaki so morali zavzeti mesta med avtomobili in na hodnikih. Vedno več vojakov je prihajalo in bilo je nemogoče, da bi prišla iz te gnječe. Garthwaite me je krepko držal za ramo in tesno sva se stisnila k steni hiše.

Drhal ni bila več nego petindvajset čevljev oddaljena, ko so strojnice zaropotale. Ta smrt bljuvajoč ogenj ne ohrani ničesar živega. Drhal je prihajala, ali ni mogla dalje. Kupčila se je v kupe, v hribčke, v ogromen in strašno narašča-

joči breg mrličev in umirajočih. Sledeči so rinili sprednje naprej in kolona od hodnika do hodnika se je gnetla v sebe samo. Ranjenci, moški in ženske so bili vrženi čez breg mrličev in umirajočih in so padali, zvijajoč se pod kolesi avtomobilov in pod nogami vojakov. Vojaki so prebadali te nesrečneže z bajoneti. Vendar sem videla, kako je eden vstal in se vgrizel v vrat vojaka. Oba, vojak in suženj, sta se zvalila tja v metež.

Strelba je ponehala. Delo je bilo izvršeno. Drhal je morala svoj divji poskus, prodrati vrste, opustiti. Prišel je ukaz, da se osvobodijo kolesa vojaških avtomobilov. Niso mogli naprej čez gore mrličev in vendar morajo peljati dalje po cesti. Vojaki so vlačili trupla od koles, kar se je zgodil nesrečen dogodek. Mi smo zvedeli le pozneje o tem. Nekoliko dalje so naši sodrugi zasedli hišo. Šli so preko streh in čez druga poslopja, dokler niso prišli na mesto, od koder so lahko videli na goste čete vojakov. Tedaj se je začelo protiklanje.

Brez vsakega znaka so začele s streh hiš deževati bombe. Avtomobili so bili raztrgani na kose. Ravnotako množica vojakov. Midva sama sva z ostanki bežala kakor divja. Še dalje nekoliko se je začelo z neke druge hiše streljati na nas. Kakor so vojaki prej pokrili cesto z mrtvimi ljudmi brez dna, tako so sedaj sami pokrivali mrtve. Garthwaite in jaz sva menda bila zašgurana pred smrtjo. Kakor prej, sva iskala tudi sedaj varstvo pri nekih vežnih vratih. Ali ni bil nepreviden. Ko je prenehalo rjovenje bomb, je pogledal na cesto.

»Drhal se vrača,« je vzkliknil. »Proč morava.«

Bežala sva z roko v roki po krvavih tleh ter skušala doseči ogel. V stranski ulici sva videla nekaj bežečih vojakov. Pot je bila čista in obstala sva za trenutek in se ozrla. Drhal se je bližala počasi. Oboroževala se je hitro s puškami padlih in ubijala ranjence. Videla sva, kako je umrl mladi častnik, ki je naju rešil. Z muko se je upiral na komolce in streljal s svojo avtomatično pištolo.

»Propada moj zagovornik napredovanja,« se je smejal Garthwaite, ko je silila k njemu ženska z mesarskim nožem. »Pojdiva. Nekje bova že prišla iz meteža.«

Bežala sva istočno po tihih ulicah in na vsakem oglu sva naletela na nekaj nesrečnega. Proti jugu se je obrisaval na nebu strašen požar. Vedela sva, da gori velika delavska četrt. Naposled sem padla. Bila sem zmučena in nisem mogla dalje. Bila sem bolna in razbita in vse me je bolelo. Vendar se nisem mogla vzdržati smeha, ko sem videla Garthwaita, kako si je naredil cigareto in rekel:

»Z vašo osvoboditvijo delam zmešnjavo, vendar ne najdem začetka ne konca. Vse je zmešano. Kadarkoli se hočeva osvoboditi, pride nekaj in pognana sva v metež. Samo nekaj hiš stran sva od mesta, kjer sem vas izvelkel izpod vhoda. Prijatelj in neprijatelj je pomešan. Kaos je to. Ne ve se, kdo je v hišah. Poskusiš zvedeti, pa dobiš bombo. Poskusiš mirno iti svojo pot, pa zdrviš v drhal in se te obstreljuje s strojnimi ali pa naskakuješ plačance in si obstreljevan od lastnih sodrugov. K temu pa pride še drhal in te ubije.«

(Dalje prihodnjič.)

nice prav nič posebno nevarne vsebine, in še ti letaki in okrožnice so bile zavite v paketu in bi najbrže nikoli ne prišli v široki svet, ker je ta svet danes tako obremenjen z vsakdanjimi skrbmi, da nima več ne časa, ne volje, ne smisla za čitanje letakov in okrožnic. Letaki in okrožnice niso še nikoli vpropastili nobenega družabnega reda, in če se je kedaj koga sodilo za take vrste tiskovin, se je celo v avstrijskih prilikah to opravilo s § 305 kazenskega zakona, in če so te zašili za mesec dni, je bilo že veliko. Toda beograjsko sodišče ni maralo za staroavstrijske navade in zakone, sodilo je Novakovića po zakonu o zaščiti države, in obsodilo ga, reci in piši, na celih 5 let ječe. Novaković se je pred sodiščem hrabro držal, priznal svoje komunistično prepričanje, poudarjal neizbežnost proletarske zmage na svetu, sodišče se je pa modro držalo svojih paragrafov in izreklo z mirno dušo in čisto zavestjo ono drakonsko kazen. Kosta Novaković je bil pravzaprav obsojen uprav zato, ker je komunističnega naziranja, in ker to odkrito priznava. Kajti drugih grehov mu res niso mogli najti, in mu niso tudi ne podtaknili nobenega sovražnega in nevarnega dejanja. Obsojen je bil, ker izpoveduje svojo posebno politično in družabno naziranje, ki se ne krije z naziranjem sedanje vladajoče buržazije. Za take in enake zločine ne obsojajo ljudi na pet letno ječo niti v Hortyjevi Madžarski. Res velika je svoboda in demokracija v naši državi! Proti tej drakonski obsodbi energično protestiramo v imenu vsega razredno zavednega in res demokratsko mislečega naroda.

Kako so avstrijski delavci širili svoj tisk. Nismo še končali z agitacijo za naš list in če se čisto z veseljem spominjamo močne avstrijske bratske stranke, potem moramo tudi vedeti, kako so delavci jačili svojo stranko in širili delavske liste: V gostilno pridejo trije ali štirje delavci in zahtevajo delavski časopis. Ker ga gostilničar nima, se vsi po vrsti dvignejo in zopet odidejo. Ko so prišli v drugič, je bil njih list že v hiši. Isto so delali v brivnicah, trafikah, kavarnah in drugod in danes skoro ne najdete javnega lokala v Avstriji, kjer bi ne imeli socialističnih listov. Sodrugi posnemajte avstrijske delavce in širite »Del. Politiko«!

Naše klerikalce muči sedaj menda najbolj vprašanje krematorija. Če ne bi bilo volitev tu, se ne bi črna gospoda umetno razburjala, tako pa je treba umetno vstvariti takozvani kulturni boj in mobilizirati stara bojna sredstva s katerimi je SLS še vedno dosegla uspehe, če ne povsod pa vsaj na deželi in to je vera? V zadnjih letih je bila vera začasno postavljena na led in so na mesto nje, klerosi nastopili z bolj — modernimi sredstvi napram svojim nasprotnikom in ta so: republika, narodnost in — avtonomija. Toda danes SLS na vse to žvižga. Zato je vera zopet v nevarnosti. Slovenec je vedel ponovno poročati o strašnih rečeh, kako da so socialisti v Mariboru ustanovili društvo za sežiganje mrličev in čujte ter strmite: k temu društvu je takoj pristopilo 800 članov! Grozno! Mi bi prosili »Slovenca«, da nam pove naslov, kje je to društvo in kdo ga vodi, ker bi se pisec tudi rad upisal in še nekaj drugih sodrugov. Torej prosimo! — R.

Slovaško vprašanje se bliža menda svoji rešitvi. Zastopniki Hlinkove slovaške stranke vstopijo bržčas v sedanjo koalicijsko češko-nemško vlado — in slovaško vprašanje se bo rešilo v znamenju utrjevanja sedanje-

RADION

pere sam

N a j u d o b n e j š i
način pranja! Kuhati perilo pol ure
v raztopini Radiona. To je vse!

ga reakcionarno buržuaznega kurza v Češkoslovaški.

Zborovanje obrtnikov. Slovenski obrtniki so imeli v Ljubljani zelo burno zborovanje; protestirali so na vse strani, opozarjali opravičeno na svoj težki položaj — kot edino uspešno rešilno sredstvo priporočali in zahtevali energičen boj proti — krošnjem in šušmarjem. Zdi se nam, da se obrtniki dovolj ne zavedajo, da je kriva njihovu polit. stanju predvsem vladna gospodarska politika, in zlasti davčna politika. In da je nadalje oslabiljenost našega konsumenta kriva, da nimajo ne obrtniki, ne mali trgovci dovolj dela in odjema. To bi morali predvsem poudarjati obrtniki na svojem shodu!

Zanimive duhovne vaje. Na papeževem posestvu Castelnuovo Jogiiani v Zgornji Italiji se vrše duhovne vaje za bankirje in njihove nastavlence. Tako vsaj poroča »Slovenec«. Neki klerikalni mož, ko je to bral, je rekel: »Če bi danes Kristus prišel še enkrat na svet, bi vzel bič v roke in napravil v Vatikanu to, kar je napravil v Jeruzalemu: stopil bi v tempelj in zamahnil z bičem po barantačih.«

Obesiti so nameravali v Ljubljani včeraj morilca Janeza Jarca, ki je lani, dne 21. novembra, umoril Angelelo Kopačevo v Vašah pri Medvođah na zverinski način. V zadnjem hipu je bila usmrtena ustavljena.

Nov incident so izzvali ital. fašisti v Ventimigliji. Udrli so v spalnice francoskih železničarjev in jih preiskali. Železničarji so sklenili, da ne bodo več vozili do Ventimiglije.

Kraljevska palača je zgorela v Bukarešti. V Rumuniji vobče vse gori.

Tudi Berlin zida. Berlinski občinski svet je sklenil najeti velikansko posojilo 150 milijonov mark za zidanje stanovanjskih hiš. V pol letu bo sezidala občina 30.500 stanovanj. Pri delu bo zaposlenih 80.000 delavcev. Dunajski vzgledi vlečejo.

Nezaupnico angleški vladi sta predlagala v angleškem parlamentu vsled njenega zadržanja med štrajkom rudarjev ss. Macdonald in Clyes.

Združitev v boju zoper fašizem. Zastopniki italijan, socialdemokratov, maksimalistov (centrum) in republikancev so ustanovili v Parizu protifašistovski odbor in izdali proglas, kjer naglašajo, da je fašizem orožje kapitalizma in politične reakcije.

»Velikopoljski tabor« je ustanovil Pilsudskij. Ta tabor ima skozinskoz fašistovski značaj. Pilsudskij naglo napreduje. . . .

Reklama pa takal »Jutrova« števila z dne 23. novembra je prinesla med drugim tudi sliko demokratskega shoda, ki se je vršil v nedeljo 21. novembra v sokol. domu na Viču, na katerem so imeli nastopiti bivši min. dr. Kramar in narodni poslanec dr. Pivko. Prvi je govoril dr. Pivko, ki je

svoj govor izvrstno končal tam, kjer ga je začel. Za njegovo zasluženost delo, ga je nagradil min. na raz. dr. Žerjav s pravo ljubljansko viržinko. To priliko je porabil, kot ponižni sluga kapitalizma g. Borštnik Pavel in mu jo ponižno prižgal. Ker je drugi govornik baje zaspal, je prevzel referat dr. Žerjav, min. na raz., ki je na dolgo in široko govoril o državnem gospodarstvu in štedenju, največ pa o štedenju pri državnem uradništvu in pri upokojencih. Posebno je povdarjal, da se mora uradništvo reducirati in kontrolo uvesti pri upokojencih in prav neustrašeno povedal, da tudi oni delajo na tem. Tako torej, g. Žerjav, ali delate tudi kaj na tem, da dobi tisto reducirano uradništvo brezposelno državno podporo? Kot bivši min. za soc. politiko ste imeli priložnost in dolžnost, da bi izvedli zakon o zaščiti delavstva, zakon o brezposelnosti in splošnem starostnem zavarovanju. Tega pa niste storili, ker zastopate stranko, ki noče poznati socialnega programa, pač pa pozna prav dobro program internacionalni kapitalizem. Dobro bi pač bilo, da se izvede kontrola nad upokojenci in sicer v tem smislu, da se pregleda vse one, ki vlečejo denar iz državnih blagajn, ne da bi kako delo zato opravljali. Na drugi strani pa imajo jako lepe dohodke kot delničarji raznih bank, podjetij, tako državnih kot privatnih. Dalje naj pregleda kontrola vsem min. na razpoloženju, bivše visoke šefe raznih državnih uradov in vse tisto uradništvo, ki je bilo v najboljših letih vpokojeno in po vašem mnenju nevarno za vašo stranko, ko ste sedeli s Pribečevičem za vladno mizo. Ne pozabi naj pa tudi ne pregledati kronске upokojence (ke), ki nimajo nobenih drugih dohodkov. Kontrola naj tu uredi, da se onim, ki imajo sijajne dohodke drugod, vzame pokojnino, in se da kronskim vpokojencem. Glede slike, g. predsednik shoda, pa svetujemo, da drugič preskrbite vsakemu udeležencu vašega shoda tablico na hrbet, na kateri bodi označena pripadnost stranke, da se boste lahko sami prepričali, da je bilo tudi 21. nov. od 336 udeležencev vaših komaj 90. Gospodu Žerjavu pa svetuje Viško delavstvo in uradništvo, da drugič s takimi referati ostane lepo v Ljubljanski Kazini med svojimi kolegi!

Tri nemške kuharice za papeža. Listi poročajo, da si je papež naročil tri mlade kuharice iz Nemčije. To se bo kuhalo in jedlo. . . .

Hud mraz je pritisnil po skoro celi Evropi, pritisnil je tudi po naših krajih. Zima je sovražnica siromašnih; boje se je zlasti v naših dezolatnih razmerah tisoči in tisoči. Kuriva ni, in ni obutev in oblačil. Drugod se tako ali tako vsaj nekoliko pomaga siromašnim slojem v hudi zimi. Pri nas pa kizmet poleti in kizmet po

zimi. Siromak naj pogine. Tako pojmujejo socialne dolžnosti naša vlada in tisti, ki so na toplem.

Snežne zemeti v naši državi. Iz vseh južnih krajev prihajajo poročila o velikih snežnih zemetih, ki so povzročile pri vlakih večurne zamude.

Za oplemenjevanje polti ter za negovanje telesa se je tisočkrat pokazalo koristno, pa bo tudi našim čitateljem vedno dobro poslužilo. Da se doseže bela čista polt: Elsa tekoče lilijsko mleko daje obrazu mladeniško svežino, 13 Din 20 p. Najfinejši puder lepote dr. Klugera 27 Din 50 p. Zoper rdeče, razpokane roke: Elsa glicerini lepote 19 Din 80 p. Zoper bledico v licu slabokrvnih slabotnih žen in otrok: Fellerjevo pravo okusno riblje olje 22 Din. Zoper slabemu rastu las in izpadanju: Elsa cvet za lase 27 Din 50 p. Za odstranitev nepotrebnih las: Elsa depilatorij 34 Din. Za snežnobele zobe: Elsa voda za usta 16 Din 50 p. Zoper kurje oči: Elsa turistovski obliž 6 Din 60 p in Elsa turistovska tinktura 11 Din. Za Vaš blagor: Elsa mentolni klinčič 10 Din. Zavojnica in poština se računa posebej. Brez posebnih stroškov samo, ako se naroči v istem zaboju s slavnim domačim sredstvom Fellerjevim »Elsafludom« pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 202, Hrvatska.

»Kulturni pomen socializma«, prevod znamenite knjižice, ki jo je napisal dr. M. Adler, se dobi po 4 Din in se naroči pri Ljudski tiskarni v Mariboru ali pa pri prof. Fava-j-u, državna gimnazija, Maribor. Vsi oni zaupniki, ki so prejeli brošure v razprodajo, naj jih čim prej razpečajo in naroče nove.

Maribor.

Socialistična lista v Mariboru vložena. Včeraj je naše tajništvo vložilo za mesto Maribor kandidatsko listo združenih delavcev in uradnikov. Lista bo na vseh voliščih v mestu prva. Sedaj pa na delo!

Mariborski avtopromet. O tem začaranem avtoprometu smo že večkrat poročali, toda danes ve celokupna javnost manj o njem, kot kdaj prej, dasi imamo že četrta leta en avto tu. Ker je bilo vedno večje povpraševanje, ali bo s tega kdaj kaj, ali ne bo, zato je v zadnji seji obč. sveta vprašal s. Bahun g. župana, kako je sedaj s tem vprašanjem, ker namreč od zadnjih poskusnih voženj, ki so se vršile pred dobrimi tremi meseci, vse spi in menda samj blokaši v obč. svetu o tem mnogo ne vedo. Gospod župan je odgovoril, da »je en avto že tu, drugi je ravno kar dospel v Ljubljano in tretji je tudi že iz Pariza odposlan. Ravnotako pa je dospel iz Pariza mehanik, ki bo prvi avto popravil in tedaj bomo zaprosili za koncesijo, na kar se promet takoj lahko začne.« — Nas socialiste ta odgovor ni baš posebno zadovoljil, nasprotno nas je presenetil. Prese- netil nas je namreč glede koncesije, za katero bomo še le tedaj zaprosili, ko bomo imeli vse avtomobile že tu! Mi smo si stvar drugače predstavljali in to je: da bomo morali preje koncesijo imeti kot avtomobile, ker se nam lahko zgodi, da

koncesije ne dobimo; kaj bomo potem z avtomobili? Sicer pa je še vedno negotovo, kako se bo ta promet obnesel in smo vkljub županovemu zagotovitvi, češ, prispel je tudi mehanik iz Pariza, ki bo prvi avto popravil in potem bo takoj šlo — skeptični ter nimamo popolne vere v to reč. Mestna občina je že pred pol letom vrgla 800.000 Din za avtomobile, za katere je že najmanj 525.000 Din izplačanih, ne da bi vedeli, kdaj in kako se bo izvedel ta promet. Saj se je prvi avto izkazal kot nezanesljiv in če promet ne bo brezhiben, tedaj bo velikanski fiasko tu. Naši zastopniki so večino svarili ter jo opozarjali, da naj pazi, kaj dela, ker gre za znatno investicijo; toda na njih nasvet se ni najmanj oziralo. Zato so isti pri sklepanju podali izjavo, da ne prevzamejo nobene odgovornosti za eventualni polom. Škoda pa ima mestna občina že sedaj, ker je treba od investiranja glavniče plačevati najmanj 10 odstotne obresti. Končno besedo pa bomo spregovorili pozneje.

V mariborskem občinskem svetu se je razpravljalo o predlogu »nacionalnega« bloka, da se naj zviša takozvano gosaščino (davek na najemnino) za 5 odstotkov, kar bi znašalo okroglo 900.000 Din letno za zgradbo stanovanj. Dosedaj se je bloška gospoda, ki jo tvorijo po večini hišni posestniki, silno upirala vsakemu tozadevnemu predlogu socialistov in je stala strogo na stališču: občina ni poklicana, da zida stanovanja, ampak samo kanale, ceste, šole in druge javne naprave, medtem ko spada gradba stanovanj zasebni iniciativi. Po domače rečeno: hišnim spekulantom. Toda čas spreminja tudi bloška politiko. Novi, terminirani stanovanjski zakon je velika pošast za nacionalni blok in ta se je začel tresti in pravi sedaj: zidajmo, zidajmo, da nas skušnjava ne zmoti. Socialisti sicer niso v principu za ta davek, ki je gotovo najbolj odlojen, toda z ozirom na dane prilike pristanejo nanj, ako se primerno uredi in sicer tako, da se vse one reveže, ki ne plačajo nad 150 Din mesečne najemnine, oprosti tega davka in zviša istega onim, ki plačajo več kot 500 Din mesečno, na 10 odstotkov, izvzemši državne uslužbenke vseh vrst ter komunalne, kakor tudi vse one obrtnike, ki nimajo pomočnikov.

Temu predlogu se je zaenkrat upiral samo g. Pirimer. Večina pa pravi, da se moramo prepričati, če je tak modus mogoč brez prevelikega aparata. Mi revežev ne moremo obdavčiti, pa če znese tak davek tudi samo 5 Din mesečno, ker danes vlada strašna beda in revščina. Ubogi revji je 1 Din več kot kapitalistu 100 Din. Med boljše situiranimi ljudmi je mnogo takih, ki bi si lahko sami zgradili stanovanja, toda nočejo, ampak drže raje svoj kapital v bankah. Sicer pa mi pozdravljamo to najnovejšo preorientacijo našega nacionalnega bloka in nas srčno veseli, da se nam je končno posrečilo istega spraviti na naše stališče, da je namreč občina poklicana skrbeti za stanovanja. Samo če bo blok res tudi vztrajal in če ni to morda samo radi volitev. Vederemo!

Zagorje ob Savi.

V naši občini vlada gerentski svet sestavljen iz 5 demokratov, 5 klerikalcev in 2 narodnih socialcev. Na čelu gerent. sveta je pristen in odločen pristaš g. ministra Žerjava gospod Dragotin Korbar. Po svojem imenovanju 26. nov. 1926 so prvi razveljavili vse sklepe glede stavbe meščanske šole v Zagorju, potem znižali občinsko doklado na direktne davke od 200% na 110%, da so s tem razbremenili revno Trbovelj, prem. družbo. Potem pa začeli graditi vodovod, ker je Trboveljska družba pokvarila prebivalstvu na Toplicah stence in bi jih morala spraviti v prejšnje stanje ali pa zgraditi vodovod na lastne stroške. Da pa tej družbi ni bilo treba poseči v lastni mošnjiček so veliki prijatelji delavstva, demokratje, klerikalci in narodni socialci rajše to napravili na občinske stroške, saj bodo že plačali prebivalci davek potom trošarine. Kar v prejšnji stari Avstriji v podeželskih občinah ni bila navada pobirati trošarino na vino, žganje ali druge potreščine (vsaj v Zagorju to ni bilo) četudi so se pobirale doklade do višine po 440% na direktne davke in je Trb. prem. družba vedno izkazovala precejšnje letne dobičke. Sedaj na enkrat pa ne more družba in drugi bogatini plačati več teh doklad v primerni višini, temveč morajo izdržavati občinsko upravo in razne naprave le revni delavci, rudarji, steklarji in drugi dninarji. V mesecu novembru so gospodje gerenti sestavili pro-

račun za leto 1927. V tem proračunu so pazljivo varovali gospode bogatine. Gospodje gerenti rabijo za občinsko upravo in zgradbo vodovoda precej veliko denarja, zato so v proračunu zopet povišali trošarino, posebno žganje. Pivci bodo plačali na 1 hl alkohola kar 1200 Din, to je, vsak žganjepivec bo plačal pri enem litru alkohola Din 12. Seveda tudi pivcem vina in piva niso prizanesli. Ti pa bodo plačali 200% občinske doklade na državno trošarino. Gospodje bogataši pa tovarnarji, rudokop in veliki trgovci pa le samo 110% na državne direktne davke. Pa naj še kdo trdi, da niso to prijatelji delavstva. Pri vsem tem postopanju, ki je gospodarstvo najnižjim slojem precej sovražno in škodljivo, ker se celo breme občinskih doklad nalaga le na rame najrevnejših jih podpirajo tudi višji državni uradi posebno uživajo to protekcijo, da Veliki župan in sreski poglavar po 8 mesecih razpusta prejšnjega socialističnega odbora ni smatral do danes za potrebno razpisati občinske volitve ter vrniti občinsko avtonomijo prebivalstvu občine, da bi se samo opravljale. Seveda strah pred delavstvom je glavni vzrok, da se ne razpišejo volitve, ker dokler je gerentski svet, je tudi zaščita za Trboveljsko prem. družbo najbolj zasužurana. Pa kaj hočete, smo pač v svo- bodni Jugoslaviji.

Kultura.

Ljubljanska drama:

Sobota, 11.: »Triglavska bajka«. Izvirna pravljica igra. Premijera. Izv. Nedelja, 12.: ob 15.: »Kovarstvo in ljubezen«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Ljubljanska opera:

Sobota, 11.: Zaprt. Nedelja, 12.: ob 15.: »Mrtve oči«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ob pol 20.: »Terezina«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče:

Sobota, 11.: »Veseli kmetiči«. A. Nedelja, 12.: ob 15.: »Pepekka«. Otroška predstava. Ob 20.: »Veseli kmetiči«. Ponedeljek, 14.: Zaprt.

Kino.

KINO »DIANA«, STUDENCI.

Od sobote, dne 11., do vključno torka, 14. decembra, se predvaja II. epoha: »Razbojniki od Bridgeporta«.

Šport.

Repres. tekma Avstrija : Rusija.

Prošli mesec je nastopila nogometna delavska enajstotica, reprezentanca sovjetske Ukrajine. Protivnik je bila reprezentanca avstrijskih, odnosno dunajskih delavskih zveznih klubov. Tekma se je končala neodločno 3 : 3.

Potek tekme, nje tehnična predvedba od strani obeh moštev, ni toliko zanimiv, odnosno bistven kot način, kako gojijo športisti družtev, katerih izbrani moštvi sta si stali nasproti, šport.

MODROCE

iz najboljšega domačega in češkega platna, posteljne mreže, otomane in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan tapetnik

LJUBLJANA, Krekov trg 7. Stalnim nameštencem na obroke!

M. RAUCH

trgovina stekla
Celje, Prešernova ul.
priporoča steklo za okna, zrcala slike, okvirje za slike, svetilke, porcelan, kameno posodo itd. itd. Na drobno! Na debelo!

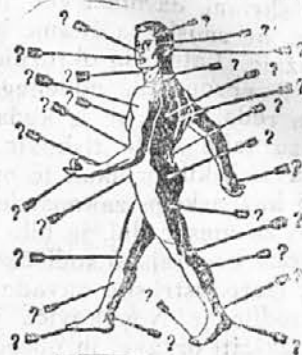
Zbirajte za tiskov. sklad!

NOVO RUČNO OLJE

toletne žetve, sveže pridelano, jamčeno pristno in čisto, dobavi po najnižjih dnevnih cenah tovarna olja

Vielhaber & Böhm, pisarna Maribor, Tattenbachova u. 15.

POSLEDICE SO STRAŠNE

če se zanemari pravilno negovanje celega telesa. Že naši očetje in dedje so vedeli, da dnevna uporaba pravega Fellerjevega »Elsaflujda« krepki mišice in kite, daje živcem moč in varuje pred boleznijo. Drgnjenje in umivanje z Elsaflujdom nas obdrži sveže in odporne, umirja živce in ublažuje bolečine. S svojo mnogostransko uporabo se pokazuje Elsaflud od zunaj in znotraj vedno koristnim kot staro dobro domače sredstvo in kosmetikum. Močnejše in boljše delovanja kot francosko žganje.

Zahtevajte za poizkus v lekarnah in odgovarjajočih prodajalnih izrecno »Fellerjev« pravi Elsaflud v poizkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih steklenicah po 9 Din, ali v specialnih steklenicah po 26 Din. Po pošti pride tem cenejše čim več se naroči naenkrat, z zavojnico in poštino vred stane: 9 poizkusnih ali 6 dvojn. ali 2 spec. stekl. 61 Din 27 : 18 : 6 : 133 54 : 36 : 12 : 250.

Naročila nasloviti takole:

EUGEN V. FELLER, lekarna v Stobici Donji, Elsaltrg 202 Hrvatska Vsi Elsa-proizvodi se dobijo v vseh prodajalnih »Konzumnega društva za Slovenijo«

V zadnjem času se je pokazal buržujski šport v vsej svoji goloti in gnolobi. O kakih etičnih vrednostih pri tem športu sploh ne more biti govora. Strast, egoizem in izrabljanje se je posebno izkazalo z uvedbo profesionalizma, ki sicer doživlja čimdalje večjo krizo, a je neizrečeno škodoval pravemu športnemu udejstvovanju, vzgoji naše mladosti, ki v športu ne vidi več onega ideala telesne in značajne utrditve ter vzora plemenitega duha.

Na Dunaju, na Čehoslovaškem in drugod so se znali športni delavci otresti z uničujočimi bacili natresenega prahu. In tako čiščenje lahko pričakujemo v doglednem času tudi pri nas.

Ruski športni sodrugi so pokazali, da treba iskati pomena športne zamisli globlje in ne samo na zunanji formi. Tekma, ki so jo odigrali s sodrugi-sportniki Avstrije je pokazala vrednoto nogometnega športa, kjer se ni boj izcimil v surovost, kot je to slučaj pri buržujskem športu.

Avstrija : Rusija 3 : 3. Tehnično in taktično so Rusi zaostajali za domačini, vendar so ta svoj nedostatek spopolnili z neverjetno ambicijo, voljo in ljubeznijo. Razumljivo, da so bili vsled tega za domačine ne samo trd oreh, nego tudi vsled navedenih vrtil povsem enakopravni. Polepem, zanimivem boju je ostala tekma neodločena. Interesantno je dejstvo, da so domačini vodili že s 3 : 0, kar pa ni zbegalo goste.

Rusija : Nižja Avstrija 4 : 3 (2 : 2). Naslednji dan so Rusi nastopili proti »teamu Nižje Avstrije«, kjer so predvedli daleko boljše igro nego prejšnji dan. Sicer ne odgovarja rezultat popolnoma poteku igre in bi bil neodločen rezultat bolj na mestu.

IVAN JAX in SIN

LJUBLJANA

Gospodstvska cesta 2
najboljši šivalni in pletilni stroji.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867.

Vezenje se poučuje brezplačno. Posamezni deli koles in šivalnih strojev 10 letna garancija. Pisalne stroje Adler in Urania. — Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp, Styria, Waffelnrad, Kayser.

Nabirajte nove naročnike

„JUGOMETALIJA“

nudi

po najsolidnejših

cenah vse v stroko spadajoče

izdelke: patentirane peči, ogrevalne

aparate, kotle za žganjekuho, vsakovrstno

kuhinjsko posodo, petrolejske svetilke

na plin ter vsakovrstno galan-

terijsko robo iz

kovin.

LJUBLJANA

